

Kassaregister

Företag som säljer varor och tjänster måste ha certifierat kassaregister

Ett företag som utför tjänster eller säljer varor mot kontant betalning eller betalning med kontokort måste ha ett certifierat kassaregister från den 1 januari 2010. Eftersom tjänster ingår kommer även t.ex. läkare, tandläkare, bilverkstäder, frisörer m.fl. behöva skaffa sig kassaregister. Det förekommer att företag som normalt säljer på kredit ställer ut en faktura som betalas kontant eller med kontokort (kontantfaktura). Om kontantfakturan innehåller alla uppgifter som normalt krävs i en faktura och bokförs enligt reglerna om fakturor behöver de inte registreras i kassaregister. Det går dock inte att kringgå reglerna om kassaregister genom att istället utställa kontantfakturor. Syftet med lagen är att minska skattefusket och därmed även skydda seriösa företagare mot illojal konkurrens.

Kravet på certifierade kassaregister gäller för varje självständig verksamhetsgren. Ett företag kan driva olika verksamheter som var för sig kan omfattas eller vara undantagna från kravet på kassaregister. Verksamheter som bedrivs i samma eller angränsande lokaler ses inte som självständiga verksamheter, även om de inte avser samma verksamhet, t.ex. bageri och café med lokaler i anslutning till varandra ses detta som en verksamhetsgren. Skulle bageriet och caféet ligga på olika gatuadresser blir det olika verksamhetsgrenar. Andra exempel på skilda verksamhetsgrenar är ett företag som driver åkeri och bageri. Kravet är att det skall finnas certifierade kassaregister i en självständig verksamhetsgren där varor eller tjänster säljs mot kontant betalning.

Undantag från kravet på certifierat kassaregister

Det finns några undantag från kravet att ha ett certifierat kassaregister:

- Verksamheter med låg omsättning, högst 4 basbelopp (beräknas bli ca 175 000 kr för år 2010). Om försäljning endast sker under en begränsad tid under året (säsongsförsäljning) skall dock omsättningen räknas om till årsbasis, omräkning behöver dock inte ske om försäljningen sker under högst 30 dagar. Dessa företag är automatiskt undantagna från lagen.
- Tillfällig kontantförsäljning. Detta undantag omfattar företag som normalt säljer mot faktura men där enstaka försäljningar sker kontant. För att detta undantag skall få användas krävs att kontantförsäljningen är högst 2 % av företagets omsättning och inte sker vid fler än 12 dagar per år.
- Torg och marknadshandel. Detta undantag innebär att handel som inte sker från eller i anslutning till permanenta lokaler undantas, t.ex. försäljning från torg, marknader, mässor, loppmarknader och tillfälligt utnyttjade lokaler. Det spelar ingen roll om försäljningen sker inomhus eller utomhus för att räknas som torg- eller marknadshandel, det avgörande är att det inte är näringsidkarens permanenta lokaler. Försäljning från bil omfattas också av detta undantag.
- Taxi, istället finns krav på taxameter.
- Försäljning på distans, t.ex. via webshop eller hemförsäljning.
- Försäljning från automater och liknande

Företag kan också ansöka om undantag i enskilda fall. Villkor för att få sådant undantag är antingen att behovet av tillförlitligt underlag för skattekontroll kan tillgodoses på annat sätt eller att det finns tekniska orsaker. Det första undantaget om tillförlitligt undantag förutsätter att det finns en tydlig arbets- och ansvarsfördelning för kassaredovisningen som innefattar interna kontrollrutiner och att varken någon person med ägarinflytande eller dennes närstående deltar i kassaredovisningen. Detta undantag kan t.ex. åberopas av företag som ingår i ett större gemensamt system för alla kassaregister och det finns centrala rutiner för avstämningar av de enskilda företagens kassaredovisningar. Det andra undantaget om tekniska orsaker tar sikte på t.ex. yttre förhållanden som avsaknad av el, vanligt förekommande strömavbrott, kraftig kyla och regn.

Krav på kvitto till kund

Kunden måste alltid erbjudas ett kvitto från kassaregistret. Kvittot skall vara på svenska eller engelska. Det finns inget krav på att kunden skall ta emot kvittot, ett sådant krav finns i en del andra länder.

Ett kvitto skall innehålla följande uppgifter:

- företagets namn och organisationsnummer eller personnummer
- den adress där försäljning sker
- datum och klockslag för försäljningen
- löpnummer för kassakvitto ur en obruten stigande nummerserie
- kassabeteckning
- artikelnamn och antal varor som sålts
- antal tjänster som sålts
- försäljningsbelopp
- den mervärdesskatt som belöper på försäljningsbeloppet
- mervärdesskattens fördelning på olika skattesatser
- betalningsmedel
- kontrollenhetens tillverkningsnummer

Som framgår av ovanstående sammanställning skall det av kvittot alltså framgå artikelnamn på varor. En näraliggande fråga blir därmed om det är varans namn som skall anges eller om det räcker att ange t.ex. varugrupp. Läser man Skatteverkets föreskrifter finns det olika svar på denna fråga beroende på vilken föreskrift man läser, vi undersöker vidare och återkommer i frågan.

Användning av kassaregister

Minst ett kassaregister måste vara igång varje dag som företaget har kontantförsäljning. Om ett kassaregister av någon orsak inte fungerar skall detta anmälas till Skatteverket. Kassaregistret skall vara försedd med en klocka som visar aktuell svensk tid (justerad för t.ex. sommartid). Använder företaget en särskild kontokortsterminal skall utskriften från denna terminal förses med texten ”Ej kvitto på köp”, detta sker som tryckt bakgrundstext.

Vid varje försäljningsdags början registreras ingående växelkassa i kassaregistret. Vid tillfälligt uttag skall ett underlag upprättas som bl.a. innehåller kassabenämning, datum och klockslag samt uttagets storlek fördelat på kontanter och andra betalningsmedel samt vem som gjort uttaget.

Returer skall registreras i kassaregistret och ett returkvitto skall innehålla samma uppgifter som ett kvitto.

Vid dagens slut skall en Z-dagsrapport tas ut som skall innehålla minst följande uppgifter:

- företagets namn och organisationsnummer eller personnummer
- datum och klockslag
- löpnummer ur en obruten stigande nummerserie
- uppgift att det är en Z-dagsrapport
- kassabeteckning
- total försäljningssumma (summerade försäljningsbelopp)
- total försäljningssumma för olika huvudgrupper om huvudgrupper används
- mervärdesskatten fördelad på olika mervärdesskattesatser
- ingående växelkassa
- antal sålda varor
- antal sålda tjänster
- antal kassakvitton
- antal lådöppningar
- antal kvittokopior och belopp
- antal registreringar i övningsläge och belopp
- försäljningssumman fördelad på olika betalningsmedel

- antal returer och belopp
- rabatter
- övriga transaktioner som minskat dagens försäljningsbelopp och till vilket belopp
- antal oavslutade försäljningar
- grand total försäljning
- grand total retur
- grand total netto

Om kassaregistret ingår i ett nätverk skall registreringarna i de olika registren hållas åtskilda. Till varje kassaregister skall det finnas en kassalåda för förvaring av betalningsmedel. Olika företag kan i vissa fall använda ett gemensamt kassaregister, förutsatt att detta kassaregister på ett säkert sätt kan hålla de olika företagens registreringar åtskilda.

Lagstadgade krav på kassaregister

Ett kassaregister måste vara certifierat och får endast användas på sådant sätt som det är certifierat för. Det får inte finnas någon annan programvara eller hårdvara i registret. Det får endast installeras av tillverkaren, generalagenten eller av en person utsedd av generalagenten. Efter att registret har installerats skall en anmälan ske till skatteverket som då skickar över skyltar med ID-nummer som skall sättas fast på kassaregistret och kontrollenheten.

För att bli certifierat måste kassaregistret dels ha en tillverkardeklaration och en certifierad kontrollenhet. Tillverkardeklarationen innebär att tillverkaren intygar att kassaregistret uppfyller de tekniska krav som ställs i Skatteverkets föreskrifter. Kontrollenheten skall läsa av alla registreringar som sker i kassaregistret och skapa en unik kontrollkod för varje kassakvitto. Genom avläsning av kontrollkoden kan Skatteverket sedan kontrollera om kassatransaktionerna har registrerats på ett korrekt sätt. Kontrollkoden behöver inte framgå på de enskilda kvittona.

På skatteverkets hemsida www.skatteverket.se kommer det att finnas en förteckning över certifierade kassaregister. Enligt Skatteverkets hemsida finns det f.n. inga certifierade register. Olika leverantörer marknadsför dock certifierade kassaregister som skall vara godkända. Det finns därför all anledning inför köp av kassaregister att undersöka hur de faktiskt förhåller sig med de aktuella kassaregistren.

Inom en vecka från det att en näringsidkare köpt in och mottagit kassaregistret ska du registrera det hos Skatteverket. När du registrerar det ska du ange att du har ett kassaregister som uppfyller föreskrivna krav. Skatteverket uppmanar leverantörerna av kassaregister att bistå näringsidkare med registreringen av kassaregister. Från senhösten 2009 kan registrering ske via Skatteverkets webbplats. Skatteverket utfärdar därefter en registreringsskylt som skall fästas på kassaregistret och kontrollenheten. Ändras förhållandena, till exempel köper ett nytt, skrotar ett gammalt eller säljer kassaregistret, måste även detta registreras.